

Til lovforslag nr. L 15. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 27. maj 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Styrket beskæftigelsesindsats for unge under 25 år m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt. Aftalen mellem Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Det Radikale Venstre om uddannelse og aktivering er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk Ungdoms Fællesråd og Landsforeningen for Beskæftigelseskonsulenter.

Der er af socialministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) kan som led i aftalen af 17. maj 1991 mellem Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet indstille lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet kunne godt have ønsket, at skærpelsen af kravet til den periode, hvori den unge har haft indtægter over SU-niveauet, helt var blevet trukket tilbage, men kan godt acceptere den indskrænkning, der nu er foretaget med ændringsforslag nr. 1, eftersom gruppen af unge under 21 år nu får betydelig større

mulighed for at deltage i det ordinære uddannelsessystem.

Socialdemokratiet er tilfreds med, at ordningen med 5 måneders beskæftigelsestilbud med 30 timers ugentlig beskæftigelse for de unge mellem 21-25 år er trukket tilbage. Mindretallet mener fortsat, at der er behov for en betydelig beskæftigelsesindsats for denne gruppe af ledige unge, men anser det for væsentligt, at indsatsen kommer til at ske i sammenhæng med de øvrige tilbud på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet, og lægger afgørende vægt på, at der er tale om fuldtidstilbud gennem en længere periode. Derudover er spørgsmålet om individualitet i tilbudene og den lediges retssikkerhed af væsentlig betydning for Socialdemokratiet. Mindretallet håber, at det med baggrund i aftalen af 17. maj 1991 bliver muligt til efteråret at skabe et kvalitetsfyldt beskæftigelsestilbud til ungdomsgruppen under 25 år. Et tilbud, hvor også uddannelseselementerne spiller en stor rolle.

Socialdemokratiet håber, at forslaget om, at de 20-årige for fremtiden også skal indgå i ungdomsydelsesordningen, vil sikre en styrkelse af den samlede beskæftigelsesindsats for unge kontanthjælpsmodtagere. Mindretallet lægger vægt på, at ungdomsydelsen er et minimumskrav til kommunerne, og at der er mulighed for at give et længerevarende beskæftigelsestilbud på fuld tid eller at tilbyde den unge uddannelse i det ordinære uddannelsessystem. Netop derfor betragter mindretallet aftalen om en udvidelse af antallet af ordinære uddannelsesstilbud som en væsentlig forudsætning for,

at de 20-årige nu også omfattes af ungdomsyddelsesordningen. Som et led i udvidelsen af antallet af ordinære uddannelsespladser er der også opnået tilsagn om, at aktiviteten i 1991 på produktionsskole- og daghøjskoleområdet kan fortsætte i 1992, hvis behovet skulle vise sig at være til stede. Netop produktionsskole- og daghøjskolepladserne er en styrkelse af indsatsen i forhold til de unge, som har været kontanthjælpsmodtagere gennem længere tid. Produktionsskoler og daghøjskoler giver nemlig den enkelte unge mulighed for at prøve sig selv af i en lang række forskellige situationer og dermed for at finde ud af, hvilke realistiske muligheder der er i fremtiden.

Socialdemokratiet forventer derudover, at netop ungdomsyddelsesordningen i løbet af næste folketingsssamling vil gennemgå en nøjere evaluering, så det bliver muligt at vurdere, om ordningen fungerer optimalt.

Et andet mindretal inden for flertallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) ønsker at bemærke følgende:

Fremskridtspartiet er ikke tilhænger af, at de unge arbejdsløse tilbydes en uddannelse, hvis der ikke er behov for dem som uddannede på det specifikke punkt. Det er ikke rimeligt, at det offentlige ofrer midler på at uddanne folk, hvis der ikke er brug for dem som uddannede i det pågældende fag. Det vil blot bevirke, at de unge bliver arbejdsløse på et højere niveau, og det er ingen nytte til.

Fremskridtspartiet støtter lovforslaget som et skridt i den rigtige retning.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) vil hverken stemme for eller imod de stillede ændringsforslag og indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet finder, at forslaget om at begrænse de helt unges muligheder for at modtage kontanthjælp efter bistanndsloven på et niveau, som de kan klare sig for, ikke er måden at hjælpe dem i arbejde på. Tankegangen bag dette er, at de unge ikke vil arbejde, og jo lavere hjælp de får, desto flere kommer i arbejde. Dette sker ikke, fordi hovedproblemet er, at der mangler arbejdspladser. Alene i 1990 er der nedlagt 19.000 job.

Mindretallet var sidste år med til at lave forliget om de unge bistanndsmodtagere, hvorefter

kommunerne blev forpligtet til at skaffe de 18-19-årige arbejde, hvis der ikke var andre sociale problemer end manglende arbejde.

Mindretallet har efterlyst evaluering af det hidtidige arbejde hermed, men har ikke kunnet få dette. Mindretallet syntes, at det var en god idé, at unge kunne arbejde i frivilligt arbejde, såsom nærradio, kulturelle områder m.v., men har fået oplyst, at denne bestemmelse ikke bruges ret meget af kommunerne.

På baggrund af ovenstående er mindretallet ikke tilhænger af, at der udvides med en årgang mere, før den eksisterende ordning fungerer efter hensigten.

Derfor indstiller mindretallet lovforslaget til forkastelse.

Ændringsforslag

Af socialministeren, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF):

Til § 1

1) Nr. 1 affattes således:

»1. I § 37, stk. 2, ophæves 3. pkt., og i stedet indsættes som nye punkummer:

»Til unge under 21 år, der i en sammenhængende periode på 12 måneder har haft månedlige indtægter, der overstiger stipendiesatsen for udeboende, ydes hjælp dog efter reglerne for personer over 23 år. Til unge over 21 år og under 23 år ydes hjælp tilsvarende efter reglerne for personer over 23 år, hvis de i en sammenhængende periode på 3 måneder har haft månedlige indtægter, der overstiger stipendiesatsen for udeboende.«

2) Nr. 2 udgår.

3) Nr. 4 udgår.

Til § 2

4) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. oktober 1991.«

Til § 3

5) I stk. 1 ændres »den 1. oktober 1991« til: »den 1. april 1992«.

6) I *stk. 2* ændres »fra den 1. april 1991 til den 1. oktober 1991« til: »fra den 1. oktober 1991 til den 1. april 1992«.

Bemærkninger

Til nr. 1-6

Ændringsforslagene er en følge af aftalen af 17. maj 1991 mellem Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Det Radikale Venstre om uddannelse og aktivering.

Ad nr. 1

Efter ændringsforslaget skal skærpelsen af kravet til den periode, hvori den unge har haft indtægter, kun gælde for unge under 21 år. Efter ændringsforslaget skærpes indtægtskravet for unge under 21 år fra 3 måneder til 12 måneder for at modtage kontanthjælp efter de almindelige regler i stedet for ungeydelsen.

For de unge over 21 år og under 23 år oprettholdes kravet om 3 måneders forudgående indtægt. For begge aldersgrupper gælder den hidtidige betingelse om, at den månedlige indtægt skal overstige SU-stipendiesatsen for udeboende.

Ændringsforslaget betyder, sammenholdt med forslaget om ændret ikrafttræden den 1. oktober 1991, følgende ændringer i forhold til de i det fremsatte lovforslag skønnede besparelsesprovenuer:

1991	÷ 41 mio. kr.
1992	÷ 52 mio. kr.
1993	÷ 55 mio. kr.
1994	÷ 57 mio. kr.

Ad nr. 2 og 3

Forslaget om at indføre en beskæftigelses- og uddannelsesordning for de 21-24-årige kontanthjælpsmodtagere bortfalder.

Ad nr. 4

Lovens ikrafttræden foreslås ændret fra den 1. april 1991 til den 1. oktober 1991.

Det ændrede ikrafttrædelsestidspunkt betyder udgiftsmæssigt, at mindreudgifterne ved forslaget om at lade udvidelsen af ungdoms- ydelsesordningen træde i kraft 6 måneder senere end foreslået i det fremsatte lovforslag udgør følgende beløb:

Mio. kr. (1991 PL-niveau)	1991	1992
I alt (løn m.v., vejledning og sparet kontanthjælp)	÷ 32	÷ 2
Ændret skatteprovenu	10	1
I alt	÷ 22	÷ 1

At ændringsforslaget også har konsekvenser for 1992, hænger sammen med de forskydninger, som overgangsordningen giver anledning til.

Ad nr. 5 og 6

De foreslåede ændringer i overgangsreglerne er en konsekvens af forslaget om at ændre lovens ikrafttræden til den 1. oktober 1991.

Jytte Andersen (S) Pernille Forchhammer (S) Jytte Hilden (S) Jørn Pedersen (S)

Jan Petersen (S) Grete Schødt (S) Taanquist (S) nfm. Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Bente Juncker (CD) Pia Christmas-Møller (KF) Per Tærsebøl (KF) Agnete Laustsen (KF)

Eva Kjer Hansen (V) Hanne Severinsen (V) Tom Behnke (FP) Marianne Jelved (RV)

Kofod-Svendsen (KRF) fmd.

Bilag 1

17. maj 1991

Aftale mellem Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Det Radikale Venstre om uddannelse og aktivering

Der er enighed om en styrkelse af uddannelses- og aktiveringsindsatsen samt om forslag til finansiering af denne indsats. Ændringer af dagpengereglerne skal tillige ses som led i en ønskelig modernisering og forenkling af arbejdsmarkedspolitikken.

1. Oprettelse af ekstra uddannelsespladser

På uddannelsesområdet gennemføres de pladsudvidelser for perioden 1991-1992 som fremgår af bilag 1, svarende til 10.155 pladser i 1991 og 11.290 pladser i 1992 samt 2.080 kursusuger i 1991 og 4.960 kursusuger i 1992 på arbejdsmarkedsuddannelserne, svarende til henholdsvis 20.800 og 49.600 elevuger.

Uddannelsespladserne fordeles i 1991 med 5.000 til ungdomsuddannelserne, 2.405 til korterevarende videregående uddannelser og 2.750 til længerevarende videregående uddannelser. I 1992 er den tilsvarende fordeling 5.300 pladser på ungdomsuddannelserne, 2.940 pladser på de korterevarende videregående uddannelser og 3.050 pladser på de længerevarende videregående uddannelser.

Derudover er der afsat en »pladspulje« på 154 mio. kr. i 1991 og 198 mio. kr. i 1992. Heraf afsættes i 1991 en reserve på 75 mio. kr. samt 25 mio. kr. til godtgørelser til arbejdsmarkedsuddannelser i forbindelse med øget indtægtsdækning, således at den samlede merbevilling udgør 100 mio. kr. i 1991, jf. bilag 2. Aftalen indbærer ved en gennemsnitlig kursusrpris, at antallet af kursusuger forhøjes med 2.080 i 1991, svarende til 20.800 elevuger.

I 1992 afsættes hele puljen på 198 mio. kr. samt 50 mio. kr. til godtgørelse til arbejdsmarkedsuddannelser i forbindelse med øget indtægtsdækning, således at den samlede merbevilling i 1992 udgør 248 mio. kr., hvilket ved en gennemsnitlig kursusrpris giver en forøgelse af

antallet af kursusuger med 4.960 i 1992, svarende til 49.600 elevuger.

Med henblik på fastlæggelse af midlernes endelige fordeling høres Uddannelsesrådet, hvorefter den endelige fordeling aftales.

Opstår der uforudsete merudgifter ved de aftalte ekstra uddannelsespladser, som ikke kan dækkes ved brug af den øvrige del af puljen, inddrages tillige den forlods afsatte reserve til arbejdsmarkedsuddannelserne efter aftale mellem parterne.

Fordeling af pladserne tilpasses de uddannelsessøgendes ønsker og deres beskæftigelsesmuligheder.

Der er enighed om, at der tilvejebringes fuld finansiering af de nye uddannelsespladser. Finansieringen hidrører fra det dagpengeprovenu, der opnås i aftalen, samt gennem midler, der tilvejebringes ved et provenu fra afskaffelsen af tilskud til arbejdsskadeforsikringen.

2. Styrket beskæftigelsesindsats for unge under 25 år m.v.

L 15 fastholdes med hensyn til

a. Udvidelse af ungdomsydelsesordningen til at omfatte de 20-årige kontanthjælpsmodtagere. Der afsættes på årsbasis 90 mio. kr. hertil.

Det forudsættes, at kommunernes aktiveringstilbud i forbindelse med ungdomsydelsesordningen er af god kvalitet. Tilbudet gives ud fra en vurdering af de unges beskæftigelses- og uddannelsesmæssige forudsætninger.

Tilbudet kan sammensættes som en kombination af beskæftigelse og uddannelse i hele aktiveringsperioden. Kommunerne forudsættes at have et fleksibelt beredskab. Dette indebærer, at kommunerne skal være opmærksomme på at benytte *alle* bestående muligheder for beskæftigelse og uddannelse

- i lovgivningen omkring aktivering af unge, herunder reglerne i lov om kommunal beskæftigelsesindsats.
- b. Skærpelse af indtægtskravet fra 3 måneder til 12 måneder ved fritagelse fra den særlige ungeydelse. De 21-22-årige er undtaget fra denne regel, indtil aktiveringspligten for de 21-24-årige iværksættes, jf. nedenfor.
- Parterne er enige om, at der i efteråret 1991 skal søges gennemført en pligt til aktivering af de 21-24-årige.

3. Fremrykning af uddannelsesydelse til unge under 25 år

L 20 ændres, således at bemyndigelsesbestemmelsen i lov om arbejdstilbud til ledige udvides og herefter bliver følgende: »Arbejdsministeren kan efter forhandling med undervisnings- og forskningsministeren bestemme, at visse uddannelser ikke giver ret til uddannelsesydelse, samt at uddannelsesydelsen ikke kan fås til visse uddannelsesaktiviteter i forlængelse af afsluttede uddannelser.«

Baggrunden for ændringsforslaget er, at uddannelsesydelsen åbner mulighed for utilsigtet brug af dagpengesystemet i forbindelse med de nye bacheloruddannelser, idet bacheloruddannede i praksis vil have gode muligheder for at tilrettelægge et forløb, hvor kandidatgraden tages på en kombination af dagpenge og uddannelsesydelse.

En bachelorgrad opnås ved gennemførelse af de første 3 år af en kandidatuddannelse. En bacheloruddannelse kan således være identisk med de første 3 år af en kandidatuddannelse.

Eksempelvis kan nævnes, at de humanistiske og naturvidenskabelige universitetsuddannelser nu er opdelt i en 3-årig bacheloruddannelse og en 2-årig overbygningsuddannelse, ligesom HA-uddannelsen, der er 1. del af cand. merc., er at betragte som en bacheloruddannelse.

Bachelorgraden vil således være et naturligt tidspunkt, hvor den studerende vil kunne forlade uddannelsen. Bacheloruddannelserne sigter således dels mod beskæftigelse og dels mod fortsatte studier.

Inden arbejdsministeren udmønter bemyndigelsen, skal der være enighed blandt forligspartierne, som ligeledes er enige om, at studerende, der har afsluttet en del af deres uddannelse, ikke skal kunne bruge dagpengesyste-

met som en slags sabbatordning, indtil studiet genoptages.

Aftaleperioden for dette punkt er frem til 1. januar 1993 samtidig med udløbet af ATB/UTB-forliget i øvrigt.

4. Styrkelse af UTB-indsatsen

For resten af 1991 og 1992 afsættes i alt 80 mio. kr. til styrkelse af UTB-indsatsen. Det eksisterende UTB/ATB-forlig udløber som aftalt 1. januar 1993.

5. En 2½-årig rammeaftale for arbejdsformidlingen

For at styrke serviceniveauet over for de uddannelses- og arbejdssøgende samt for at udbygge virksomhedskontakten indgås en 2½-årig bevillingsaftale om arbejdsformidlingen, hvor arbejdsformidlingen tilføres i alt 110 mio. kr. i offentlige merudgifter.

Formålet med merbevillingen er at sikre, at arbejdsformidlingen på effektiv vis kan medvirke i løsningen af arbejdsmarkedets strukturproblemer.

Pengene bruges bl.a. til at styrke indsatsen med hensyn til vejledning m.v. og formidling af arbejde og uddannelse i forbindelse med ATB/UTB-ordningen.

Med udgangspunkt i det personaleforbrug (1.733 årsværk), der er opført på finansloven for 1991 (opgjort ved lønsum), holdes bemandingen uændret i 1992 og 1993, idet der dog kan korrigeres for sædvanlig produktivitet.

6. Udvidelse af arbejdsmarkedsuddannelserne gennem øget indtægtsfinansiering af aktiviteten

Som udbygning på eksisterende regler om indtægtsdækket virksomhed og virksomhedstilpassede kurser indføres nye områder for indtægtsfinansieret meraktivitet. Provenuet fra den øgede brug af indtægtsfinansiering af uddannelsesaktiviteten bruges til etablering af yderligere uddannelsespladser på arbejdsmarkedsuddannelserne samt administration.

L 19 fastholdes uændret, idet bemyndigelsesbestemmelsen anvendes til:

- Der indføres et afmeldegebyr på 2.000 kr. for virksomhedstilmeldte kursister, der ikke er mødt frem på første kursusdag.
- Virksomhedsbetaling på certifikatkurser. Gebyr på mellem 500 og 2.000 kr. pr. certifikat.

- c. Supplerende betaling ved meget dyre kurser.
- d. Der indføres ikke generel betaling på de kompetencegivende arbejdsmarkedsuddannelser.

De nærmere regler vedrørende pkt. a-c drøftes med Uddannelsesrådet.

I forbindelse med ovennævnte gebyrer præciseres, at ledige fortsat efter gældende regler kan deltage i disse kurser uden betaling.

7. Hjemsendelse

- a. L 18's bestemmelser vedrørende hjemsendelse og kontingentnedsættelse udgår. Dagpengeugen fastholdes på 6 dage, og hjemmelen til at afkræve statistiske oplysninger til brug ved udarbejdelsen af arbejdsløshedsstatistikken ajourføres.
- b. Antallet af *arbejdsgiverbetalte ledighedsdage* udvides med 1 dag pr. 1/7 1993.
- c. For at *lette arbejdsgiverne* i forbindelse med det lovfæstede udløb af den eksisterende overgangsordning pr. 1. juli 1991 videreføres overgangsordningen med et loft på arbejdsgivernes betaling af dagpengegodtgørelse, således at der maksimalt skal betales 8 gange i perioden 1. juli 1991-30. juni 1992.

Forligspartierne er enige om at søge etableret en forsikrings- eller fondsordning med ikrafttræden 1. juli 1992, hvor staten indskyder 30 mio. kr. i 1992 og 60 mio. kr. pr. år i 1993 og 1994.

Kan forsikrings- eller fondsordningen af tekniske eller andre årsager ikke gennemføres, forlænges overgangsordningen med yderligere 8 gange fra 1. juli 1992 til 30. juni 1993. Pr. 1. juli 1993 udvides overgangsordningen i givet fald til også at omfatte 2. ledighedsdag. Der indføres et fælles loft for 1. og 2. ledighedsdag.

Det fælles loft indebærer, at arbejdsgiverne maksimalt skal betale 8 dagpengegodtgørelser i perioden 1. juli-31. december 1993 og 16 dagpengegodtgørelser i 1994. Herefter ophører overgangsordningen.

Arbejdsministeriet gennemfører en undersøgelse af virkninger af den nuværende overgangsordning.

- d. *Beskæftigelseskravet* i forbindelse med arbejdsgivernes dagpengegodtgørelse for første ledighedsdag udvides fra 1 uge inden for

de sidste 4 uger hos samme arbejdsgiver til 2 uger pr. 1. juli 1991.

- e. Det fremgår af arbejdsløshedsforsikringslovens § 84, stk. 1, at den arbejdsløshedsforsikrede lønmodtager har et *retskrav* på dagpengegodtgørelse fra arbejdsgiveren ved 1. ledighedsdag.

For at forbedre lønmodtagernes *retssikkerhed* i forbindelse med udbetaling af dagpengegodtgørelse fra arbejdsgiveren indføres en adgang til at indbringe tvivsspørgsmål for en administrativ myndighed under Arbejdsministeriet. Der indføres samtidig et gebyr på 100 kr. for behandling af sådanne sager, som efterfølgende betales af den part, der ikke får medhold.

Der skabes lovhjemmel til at idømme bødestraf for arbejdsgivere, der ikke opfylder deres forpligtelse til at udbetale dagpengegodtgørelse.

Den gældende bestemmelse i arbejdsløshedsforsikringslovens § 84, stk. 6, der forudsætter, at parterne skal være enige om en fagretlig behandling, erstattes med følgende bestemmelse: »Hvis ansættelsesforholdet er reguleret ved kollektiv overenskomst, afgøres uoverensstemmelser om dagpengegodtgørelse ad fagretlig vej, jf. § 22 i lov nr. 317 af 13. juni 1973 om Arbejdsretten.«

- f. Arbejdsløshedsforsikringslovens § 91 ændres, således at det sikres, at lønmodtagerne modtager de fornødne lønoplysninger om arbejdstimer, udbetalt løn m.v. til brug for arbejdsløsheds-kassernes dagpengeberegning. Ved afskedigelse og hjemsendelse skal oplyses, om og hvor meget der er udbetalt i arbejdsgivergodtgørelse, og hvis det ikke er tilfældet, skal grunden hertil anføres.

Arbejdsgiverne pålægges fra 1. januar 1992 at give lønmodtagerne disse oplysninger på en skriftlig erklæring, f.eks. på den sidste lønseddel.

De nærmere regler fastsættes af direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsnævnet.

- g. Medlemmer, der ikke opfylder beskæftigelseskravet, har ret til dagpenge fra a-kassen, hvis de i øvrigt opfylder betingelsen herfor.
- h. Ved afskedigelser, hjemsendelser, ophør af opgave- og tidsbestemt akkord og lignende, hvor ledigheden er på over 4 timer, betaler arbejdsgiveren en dagpengegodtgørelse

svarende til højeste dagpengebeløb for en dag. Hvis ledigheden er på 4 timer eller derunder, betaler arbejdsgiveren en dagpenge-godtgørelse svarende til halvdelen af højeste dagpengebeløb for en dag.

8. Supplerende dagpenge

L 18 ændres som følger:

- a. Forslagets målgruppe er personer, der arbejder på fast nedsat tid eller i turnusordninger, og svarer således til de grupper, der i dag omfattes af 78-ugers-reglen.
- b. Bemyndigelsen i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., hvorefter direktøren for arbejdsløshedsforsikringen efter forhandling med Landsarbejdsnævnet fastsætter nærmere regler om, hvilke persongrupper der er undtaget fra tidsbegrænsningen for supplerende dagpenge, opretholdes uændret.
- c. Den nuværende 78-ugers-regel i forbindelse med udbetaling af supplerende dagpenge ændres til en 52-ugers-regel.
- d. Et fuldtidsforsikret medlem, hvis ret til supplerende dagpenge på fast nedsat tid er bortfaldet, kan uden dagpengemæssige konsekvenser afvise at overtage arbejde på mindre end 30 timer og er heller ikke pligtig til at være aktivt arbejdssøgende til arbejde på mindre end 30 timer.
- e. Ordningen er for så vidt angår dagpengeberettigelsen uændret og indebærer bl.a., at når et medlem har fået udbetalt nedsatte dagpenge i sammenlagt 52 uger inden for de sidste 70 uger, bortfalder retten til nedsatte dagpenge, indtil medlemmet har haft 26 ugers arbejde med mere end 30 timer i hver uge inden for 12 måneder.
- f. Ledige, der har fået supplerende dagpenge i 52 uger inden for 70 uger, vil efter periodens udløb have ret til uddannelsesydelse, arbejdstilbud, uddannelsestilbud eller iværksætterydelse efter de almindelige regler i lov om arbejdstilbud til ledige, det vil sige, at de særlige regler om ret til arbejdstilbud efter 78-ugers-reglen bortfalder.
- g. Et fuldtidsforsikret medlem, hvis ret til supplerende dagpenge er bortfaldet, og som fortsætter med at arbejde på fast nedsat tid (uden supplerende dagpenge), har ved ledighed uden karantæne ret til dagpenge som fuldtidsforsikret på det hidtidige

grundlag, forudsat at medlemmet er tilmeldt AF som arbejdssøgende til arbejde på fuld tid.

- h. Et fuldtidsforsikret medlem, hvis ret til supplerende dagpenge bortfalder, kan uden dagpengemæssige konsekvenser opsiges arbejdet og modtage dagpenge som fuldtidsforsikret.
- i. Der bør tages hensyn til de medlemmer, der ved lovens ikrafttrædelse har arbejde på nedsat tid i længere tid. Det sker ved, at forslaget omfatter alle medlemmer på fast nedsatte dagpenge. Reglen om de 52 uger træder i kraft 1. juni 1991. Alle, der inden tidspunktet for aftalens indgåelse modtager supplerende dagpenge på fast nedsat tid, fortsætter efter de eksisterende regler, dvs. har ret til at modtage supplerende dagpenge i 78 uger inden for 2 år. Med hensyn til arbejdstilbud m.v. overgås der dog pr. 1. juli 1991 til de nye regler.
- j. Som led i den moderne personalepolitik i den offentlige sektor tilstræbes det, at deltidsstillinger besættes med personer, der ønsker deltidsarbejde.

Det henstilles kraftigt til arbejdsmarkedets parter – såvel i den offentlige som den private sektor – forud for forhandlingerne af en ny overenskomst i 1993, at der gennem omlægning opnås en stillingsstruktur på arbejdsmarkedet, således at fuldtidsstillinger i videst muligt omfang tilbydes personer, der ønsker fuldtidsjob, og deltidsstillinger i videst muligt omfang udbydes til personer, der ønsker deltidsbeskæftigelse.

9. »Skæve uger«

Til et medlem, der er ledigt på grund af en af de i § 84, stk. 1, nævnte situationer (afskedigelse, hjemsendelse, ophør af opgave- og tidsbestemt akkord og lignende), ydes dagpenge fra arbejdsløsheds-kassen for den pågældende uge med et beløb på 90 pct. af den maksimale dagpengesats.

Ved beregning af dagpenge til personer, der arbejder på fast nedsat tid benyttes fortsat en sats på 80 pct. af den maksimale dagpengesats. Det henstilles til arbejdsløsheds-kasserne at være opmærksomme på at modvirke eventuelt utilsigtet brug af den høje dagpengesats ved sagsbehandlingen af dagpengekortet til personer, der arbejder på fast nedsat tid.

Ved dagpenge til dimittender anvendes 80 pct.-satsen ligeledes fortsat.

10. Oplæringsperiode

Arbejdsløshedsforsikringslovens arbejdskravsbetingelser ændres for deltagere i beskæftigelsesprojekter, løntilskudsjob og revalideringsforløb gennem indførelse af en oplæringsperiode. Det betyder, at de første 13 uger af hver projektperiode tæller 0 pct. i relation til arbejdskravet (26-ugers-reglen). Arbejdet i den efterfølgende projektperiode tæller 100 pct. i relation til arbejdskravet. Der skabes samtidig mulighed for, at tilsvarende regler også vil gælde for arbejdsoptræning efter bistanndslovens § 43, stk. 8.

Beskæftigelsen skal tælle 100 pct. i relation til optagelseskravet (300 timer inden for 10 uger). Forslaget får derfor ikke indflydelse på deltagernes mulighed for at blive arbejdsløshedsforsikret, men alene på muligheden for at opfylde arbejdskravsbetingelserne.

11. Ændring af rådighedsregler

L 18 ændres som følger:

- a. For forsikrede medlemmer, der har været ledige i 12 måneder inden for 15 måneder, kan de pågældende anvises til rimeligt arbejde. Reglerne for passende og rimeligt arbejde er i øvrigt uændret.
- b. Der gennemføres en sidestilling af sanktionerne mellem anvist og henvist arbejde i de tilfælde, hvor den ledige uden fyldestgørende grund *udebliver* fra samtale med en arbejdsgiver.

Hvis medlemmet uden fyldestgørende grund 2 gange inden for 12 måneder har *afslået* henvist arbejde, får medlemmet 2 ugers karantæne. Hvis medlemmet 3 gange inden for 12 måneder har afslået henvist arbejde, skal der statueres manglende rådighed.

Det skal samtidig sikres, at det henviste medlem har modtaget meddelelse om henvisningen efter samme regler som i anvisningssituationen. Arbejdsformidlingen kan i øvrigt – efterfølgende – foretage anvisninger til konkret arbejde som efter gældende regler.

- c. Skærpet arbejdskrav ved generhvervelse af dagpengeretten ved manglende rådighed udgår.

Endvidere afskaffes jobsøgningskemaerne.

12. Afskaffelse af tilskud til kompensation til arbejdsgivere for udgifter til arbejdsskadeforsikring

Med halv virkning i 1991 og med fuld virkning i de følgende år afskaffes tilskud til kompensation til arbejdsgivere for udgifter til arbejdsskadeforsikring.

Afskaffelsen af tilskuddet berører ikke arbejdsskadeforsikringslovgivningen i øvrigt.

13. Aftalens varighed

Parterne er enige om, at aftalen alene omfatter de områder, som er specificeret i ovenstående aftaletekst. Hvor ikke andet er anført, gælder aftalerne indtil udgangen af 1993.

På områder, som ikke er udtrykkeligt specificeret i aftaleteksten, står parterne frit.

Ekstra tilgangspladser

Der er indgået aftale om følgende ekstra tilgangspladser

	1990	1991	1992
<i>Fase 1</i>			
Samfundsvidenskabelige uddannelser	150	360	200
Handelsuddannelser	600	800	1.100
Humanistiske uddannelser	200	320	250
Sundhedsvidenskabelige uddannelser	0	20	20
Naturvidenskabelige uddannelser	50	400	330
Ingeniøruddannelser	0	0	0
Videregående teknikere	300	280	220
Datamatikere	100	100	100
Seminarieuddannelser	150	150	150
Pulje til garantikvotienter	900	—	—
HTX	200	—	—
I alt Fase 1	2.650	2.430	2.370
<i>Fase 2</i>			
<i>Ungdomsuddannelser:</i>			
Erhvervsuddannelser	—	1.500	1.500
Korte voksenforløb og voksenlærlinge	—	500	800
Særligt tilpassede forløb, industriarb.udd.	—	1.000	1.000
HHX	—	500	500
HTX	—	1.500	1.500
<i>Videregående uddannelser:</i>			
Markedsøkonomer	—	400	400
Videregående teknikere	—	600	600
Læreruddannelsen	—	180	380
Pædagoguddannelser	—	320	320
Humanistiske uddannelser	—	400	400
Samfundsvidenskabelige uddannelser	—	200	200
Naturvidenskabelige uddannelser	—	200	200
Sundhedsvidenskabelige udd. (læger)	—	50	50
Pladser i udlandet	—	—	300
Sygeplejersker	—	300	300
<i>Øvrige områder:</i>			
Søfartsuddannelser	—	75	470
I alt	2.650	10.155	11.290
Pladspulje til opfyldelse af garantikvotienter, tilsagn om fri adgang m.v.	—	?	—
Åben uddannelse*	—	(300)	(2.000)

* Antallet er skønnet. Den afsatte bevilling danner rammen for antallet af pladser.

Bilag til bet. o. lovf. vedr. social bistand

Udgifterne i 1991 og 1992 ved de aftalte kapacitetsudvidelser udgør følgende:

Mio. kr.	1991	1992
<i>Fase 1</i>		
Videregående uddannelser	233	377
<i>Fase 2</i>		
<i>Ungdomsuddannelser:</i>		
Erhvervsuddannelser	106	138
Korte samt særligt tilpassede forløb (voksenlærl. + industriarb.)	37	93
Søfartsuddannelser (Industrimin.)	4	25
HHX	21	42
HTX	74	197
<i>Videregående uddannelser:</i>		
Markedsøkonomer	20	45
Videregående teknikere	64	116
Læreruddannelsen	4	15
Pædagoguddannelser	6	20
Humanistiske uddannelser	5	17
Samfundsvidenskabelige uddannelser	4	14
Naturvidenskabelige uddannelser	18	30
Sundhedsvidenskabelige udd. (læger)	2	5
Pladser i udlandet	0	4
Åben uddannelse	1	18
Cand. merc. overbygning	14	18
Pladspulje	79	—
Arbejdsmarkedsuddannelser	75	198
I alt	767	1.372

Bilag 2

17. maj 1991

Udgiftsmæssige konsekvenser af aktivering og dagpengeforslag m.v.

Mio. kr.	1991		1992	
	FL 91	Aftale	FL 91	Aftale
1. Ekstra uddannelsespladser				
a. Videregående uddannelser fase 1	233	233	377	377
b. Produkt.skoler fase 1	200	200	—	—*)
c. Friere adgang, erhvervsuddannelser inkl. søfartsuddannelser	275	110	362	163
d. Korte og særligt tilpassede EU-forløb . . .	37	37	93	93
e. Friere adgang, ungdomsuddannelser HHX og HTX	95	95	239	239
f. Friere adgang, videregående uddannelser	127	138	301	302
g. Pladspulje	—	79	—	—
h. Ekstrabevilling til AMU**)	—	75	—	198
Uddannelse i alt	967	967	1.372	1.372
2. Styrket beskæftigelsesindsats (L 15)				
a. Ungdomsydelsesordning	41	41	90	90
b. Skærpet indtægtskrav	÷ 50	÷ 50	÷ 90	÷ 90
c. Aktivering 21–24 år	—	—	180	—
3. Fremrykning af uddannelsesydelse (L 20) . .	÷ 15	÷ 15	÷ 20	÷ 20
4. Merbevilling til UTB	—	80	—	—
5. Arbejdsformidlingen (110 mio. kr. i alt 1991, 1992 og 1993)	—	10	—	50
6. Udvidelse af AMU m.v. gennem øget indtægtsfinansiering	—	—	—	—
AMU-godtgørelser i forbindelse med øget indtægtsfinansiering**)	53	25	104	50
I alt 1–6	996	1.058	1.636	1.452

*) I henhold til aftalen af 18. maj 1990 om ungdomsydelse vil der blive taget stiling til eventuelt behov for yderligere pladser i 1992 og finansiering heraf, jf. drøftelser om finansloven for 1992.

**) Den samlede merbevilling til arbejdsmarkedsuddannelserne bliver derfor 100 mio. kr. i 1991 og 248 mio. kr. i 1992, svarende til en aktivitetsudvidelse på henholdsvis 2.080 kursusuger i 1991 og 4.960 kursusuger i 1992.

Mio. kr.	1991		1992	
	FL 91	Aftale	FL 91	Aftale
7. Hjemsendelse (L 18)				
o. Kontingentnedsættelse	525	–	1.050	–
a. Udlig.fond & 5-dages-uge	÷ 775	–	÷ 1.550	–
b. 2. G-dag (fra 1993)	–	–	–	–
c. Overgangsordning	–	30	–	60
d. Beskæftigelseskrav	–	30	–	60
e. Klagesystem	–	4	–	7
f. Dokumentation	–	–	–	–
h. Modulopdelt dagpengegodtgørelse (2 sats)	–	–	–	–
8. Supplerende dagpenge	÷ 175	÷ 27	÷ 350	÷ 160
9. Skæve uger	–	30	–	60
10. Oplæringsperiode	÷ 150	÷ 75	÷ 300	÷ 300
11. Rådighedsregler				
a. Rimeligt arbejde	÷ 3	÷ 3	÷ 5	÷ 5
b. Henvisning/anvisning	÷ 8	÷ 5	÷ 10	÷ 10
c. Rådighedskrav ved generhvervelse	÷ 49	–	÷ 65	–
12. Bortfald af tilskud til arbejdsgivernes udgifter til arbejdsskadeforsikring	–	÷ 545	–	÷ 1.090
I alt 7–12	÷ 635	÷ 561	÷ 1.230	÷ 1.378
Total 1–12	361	497	406	74

Der ydes ikke DUT-kompensation til kommunerne i forbindelse med ændringerne på dagpengeområdet.

Der var på finansloven indregnet en fortrængningseffekt på 475 mio. kr. Den vurderes at ville være af samme størrelsesorden i aftalen.

Bilag 3

30. maj 1991

Disponering af puljemidler

1. Puljen på 75 mio. kr. i 1991 til arbejdsmarkedsuddannelser disponeres snarest ved aktstykke. Den endelige disponering sker efter indstilling fra Uddannelsesrådet.

Eventuelle merudgifter i 1991 på Undervisnings- og Forskningsministeriets område modregnes i 1992-puljen. Mindreforbrug af puljemidlerne i 1991 kan overføres til 1992.

2. Puljen på 198 mio. kr. vedrørende 1992 disponeres på følgende måde:

* Halvdelen af puljen (99 mio. kr.), der vedrører 1. halvår 1992, disponeres i efteråret 1991 til arbejdsmarkedsuddannelser efter indstilling fra Uddannelsesrådet.

* Den sidste halvdel af puljen disponeres senere, når der er skabt fornøden klarhed over ressourceforbruget i Undervisnings- og Forskningsministeriet.

3. Der udarbejdes snarest aktstykker om de øvrige aftalte beløb for 1991:

- 80 mio. kr. til UTB
- 10 mio. kr. til AF.

4. Med hensyn til Undervisnings- og Forskningsministeriets disponering over puljer m.v. er der enighed om:

- a) *Videregående uddannelser*

Undervisnings- og forskningsministeren kan på sædvanlig måde foretage omdisponeringer med henblik på opfyldning inden for den aftalte ressourceramme til videregående uddannelser. Af puljen afsættes midler til videregående uddannelser med garantikvotienter, hvor søgningen overstiger det udmeldte antal pladser.

- b) *Ungdomsuddannelser*

Undervisningsministeren kan på sædvanlig måde foretage omdisponeringer med henblik på opfyldning inden for den aftalte ressourceramme til ungdomsuddannelser. Der er afsat yderligere 500 pladser til HHX (inkl. 1-årig HHX) og 1.500 pladser til HTX til sikring af fri adgang for alle egnede. Puljemidlerne afsættes til sikring af fri adgang til erhvervsuddannelserne. Hvis der er behov for yderligere pladser ved HHX og HTX, kan midler fra puljen afsættes hertil efter aftale mellem forligspartierne.

- c) *Mer-/mindreforbrug i øvrigt*

Mer-/mindreforbrug i øvrigt i forbindelse med de aftalte pladser på Undervisnings- og Forskningsministeriets område drøftes mellem forligspartierne, når pladsfordelingen foreligger primo september 1991, herunder om eventuelt frie midler skal anvendes til yderligere uddannelsespladser på Undervisnings- og Forskningsministeriets område eller overføres til arbejdsmarkedsuddannelserne.

- d) *Kriterier for fordeling af uddannelsespladserne*

Parterne er enige om, at de ekstra uddannelsespladser fordeles på grundlag af de uddannelsessøgendes ønsker og deres beskæftigelsesmuligheder. Specielt vedrørende seminarieområdet er der enighed om følgende fordelingskriterier (bortset fra generel »overbooking«):

- Søgning
- Lokalekapacitet
- Lærerkapacitet
- Geografisk balance.